Raadsvoorstel: Z/21/713015/D-759356
Onderwerp: **Verordening Jeugdhulp Gemeente Gorinchem 2021**

Datum: 14 juli 2021
Portefeuillehouder: Eelke Kraaijeveld
I&O: -
B&A / Raadsvergadering: 2 en 23 september 2021
Opsteller: Oude Egberink, Kim
Geeft voorstel begrotingswijziging: Nee

Onderwerp:

Verordening Jeugdhulp Gemeente Gorinchem 2021.

Voorstel:

1. De Verordening Jeugdhulp Gemeente Gorinchem 2021 met terugwerkende kracht vast te stellen.
2. De Verordening Jeugdhulp Gemeente Gorinchem 2018 met terugwerkende kracht in te trekken.

Aanleiding:

Het aanpassen van de Verordening Jeugdhulp kent verschillende redenen. Het gaat om technische wijzigingen die het gevolg zijn van de maatregelen die voortvloeien vanuit de transformatiedoelstellingen om dichterbij jeugdhulp te organiseren. In het Beleidsrijk Regionaal Transitiearrangement (BRTA) uit 2014 werd het vergroten van het lokale jeugdhulpaanbod als belangrijk onderdeel van de transformatie benoemd. Ook in het Meerjarenperspectief (2018) en de Omdenknotitie Jeugd ZHZ (2019) wordt deze transformatiedoelstelling expliciet beschreven. Verschillende maatregelen, zoals Jeugdhulp naar Voren en Jeugdhulp op school, zijn hier het gevolg van. Deze maatregelen hebben als doel om meer lokaal, effectiever en efficiënter onze (jeugdhulp)middelen in te zetten voor onze jeugdigen en hun gezinnen.

Beoogd effect:

Om de verordening (juridisch) goed aan te laten sluiten bij bovengenoemde doelstellingen, dient de verordening aangepast te worden.

Argumenten:

1.1 De Raad is bevoegd tot het vaststellen van een (gewijzigde) verordening.
Het is een bevoegdheid van de Raad om de Verordening Jeugdhulp te wijzigen.

1.2 Met de voorgestelde wijziging van de verordening is het juridisch instrumentarium weer op orde.
Door de voorgestelde wijzigingen in de Verordening Jeugdhulp Gemeente Gorinchem door te voeren, sluiten we aan bij de uitvoeringspraktijk en is het juridisch instrumentarium weer op orde.

1.3 Gezien de vastgestelde transformatiedoelstellingen is aanpassing van de Verordening Jeugdhulp (met terugwerkende kracht) nodig.
Eén van de maatregelen die voortkomen uit de Omdenknotitie Jeugd ZHZ (plan van aanpak d.d. 25-06-2019) is het inzetten van een deel van de Jeugdzorgmiddelen aan de voorkant van eventuele jeugdhulpverlening. Geïndiceerde ambulante hulp door een jeugdzorgaanbieder wordt omgevormd naar beschikkingsvrij te verkrijgen jeugdhulp. De gemeente gaat daarvoor lokale afspraken aan met een jeugdzorgaanbieder. Doorverwijzing naar de achterkant (de regionaal ingekochte zorgmarkt) is dan niet meer nodig.

Daarnaast is er binnen de mogelijkheden van jeugdhulp een perceel 'jeugdhulp op school' toegevoegd aan de contractering door de Serviceorganisatie Jeugdhulp ZHZ (SOJ). Het Rijk verplicht gemeenten om te komen tot een directe financiering van zorg in onderwijstijd vanuit de zorgmiddelen voor kinderen met complexe casuïstiek (ernstige meervoudige beperkingen).

Om hieraan uitvoering te kunnen geven is het nodig dat aan artikel 2 lid 1 de algemene voorziening 'jeugdhulp op school' wordt toegevoegd met eenduidige uitleg. In de Verordening Jeugdhulp wordt in begripsbepaling en in artikel 2 lid 1 beschreven wat wordt verstaan onder een algemene voorziening. Aanpassing is nodig vanwege de bovenstaande ontwikkeling.

Met deze technische wijzigingen van de Verordening wordt de inzet van algemene voorzieningen voor jeugdigen geformaliseerd en kan nu zonder beschikking een vorm van specialistische ambulante hulp (op school) worden ingezet. De aanspraak van ouders om gebruik te maken van ambulante beschikkingsvrije begeleiding voor hun kind is hiermee geregeld. Ook is het nu mogelijk om met jeugdhulpaanbieders afspraken te maken over het aanbieden van jeugdhulp in de vorm van een algemene voorziening (dus zonder beschikking). Op deze manier kan sneller en preventief hulp worden aangeboden en kan de inzet van specialistische duurdere hulp worden voorkomen. Om het juridisch kader op orde te krijgen en aan te laten sluiten bij de uitvoeringspraktijk, is het noodzakelijk om de gewijzigde verordening vast te stellen. Voor sommige afspraken geldt dat deze al lopend zijn, waardoor het voorstel is om de nieuwe Verordening Jeugdhulp Gemeente Gorinchem met terugwerkende kracht vast te stellen.

1.4 Aanpassing van de termijnen in de Verordening Jeugdhulp is noodzakelijk als gevolg van jurisprudentie.
Net als in veel andere regio's is voor het werkproces voor een aanvraag in het kader van de jeugdwet aangesloten bij de werkprocessen vanuit de Wmo; voordat een inwoner een aanvraag kan indienen voor een Wmo- voorziening, moet eerst een melding worden gedaan bij het college. Hierna moet het college die melding binnen zes weken onderzoeken. Pas daarna kan een formele aanvraag worden ingediend. De Jeugdwet kent echter zo'n meldingsplicht niet. Iedere 'melding' die op grond van de Jeugdwet wordt gedaan is daarom formeel aan te merken als een verzoek van een belanghebbende een besluit te nemen, en dus als een aanvraag. Omdat de Jeugdwet ook geen afwijkende beslistermijnen regelt, zijn de regels daaromtrent uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. Op een aanvraag voor een Jeugdwetvoorziening moet overeenkomstig artikel 4:13 van de Awb worden beslist. Zie hiervoor ook de uitspraak van de rechtbank Rotterdam van 18 maart 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:2333. Beslistermijnen in de verordening of nadere regels die afwijken van de termijnen uit de Algemene wet bestuursrecht zijn onverbindend, vanwege strijd met hogere wetgeving. Om die reden moeten enkele bepalingen uit de verordeningen worden gewijzigd.

1.5 De kwaliteitscriteria die aan jeugdhulp gesteld worden dienen ook expliciet genoemd te worden als geldende criteria voor jeugdhulp in de vorm van een persoonsgebonden budget.
Wanneer een inwoner een beroep doet op een individuele voorzieningen jeugdhulp, kan deze op twee manieren verstrekt worden door de gemeente: via Zorg in Natura (ZiN) of via een persoonsgebonden budget (pgb). Ongeacht de manier van verstrekken zijn de kwaliteitscriteria voor jeugdhulp (waaronder ook het normenkader) van toepassing. Dit zit nu al impliciet in de verordening en nadere regels. De inwoner is in het geval van verstrekking via een pgb zelf verantwoordelijk voor de 'inkoop' van kwalitatief hoogwaardige hulp. Door ook de kwaliteitscriteria voor jeugdhulp via een pgb meer expliciet op te nemen, wordt de inwoner beter ondersteund in het bepalen en beoordelen van de kwaliteit van hulp.

Tevens wordt Stichting Jeugdteams ZHZ op deze manier beter gefaciliteerd in het toekennen van jeugdhulp via een pgb en het zo nodig ondersteunen van ouders in het formuleren van de juiste kwaliteit. In de Nadere regels Jeugdhulp zijn kwaliteitseisen gesteld aan de jeugdhulpaanbieders en jeugdhulpverleners die worden ingezet met een pgb. Het is wenselijk om deze meer expliciet te benoemen in de verordening zelf zodat daar een meer sturend effect kan optreden naar de betreffende aanbieders als ook naar de budgethouders zelf.

2.1 Bij de vaststelling van een nieuwe verordening dient de oude verordening ingetrokken te worden.
Wanneer de nieuwe Verordening Jeugdhulp Gemeente Gorinchem 2021 met terugwerkende kracht wordt vastgesteld, is het nodig de oude Verordening Jeugdhulp Gemeente Gorinchem 2018 met terugwerkende kracht in te trekken.

Risico's:

1.1 Meer lokale jeugdhulp vraagt meer van de ambtelijke organisatie.
Het lokaal organiseren van de jeugdhulp vraagt meer inzet van de gemeente Gorinchem. Wanneer lokaal meer subsidie wordt verstrekt en de bijbehorende sturing en monitoring lokaal komen te liggen, vraagt deze inzet meer van de ambtelijke organisatie. Dit past binnen de huidige regionale trend, waarbij meer lokale sturing gewenst is.

1.2 Effect van meer dichtbij georganiseerde jeugdhulp nog onbekend.
Het is niet zeker wat de effecten van jeugdhulp naar de voorkant en jeugdhulp op school precies zullen zijn. Het uitgangspunt bij de beweging naar de voorkant is, dat de inzet aan de voorkant kan worden bekostigd uit een besparing die deze beweging aan de achterkant teweeg brengt. De uiteindelijke kwalitatieve impuls en financiële besparing zijn echter niet precies te bepalen op voorhand. De plannen en het geloof in de beoogde effecten hiervan, worden daarentegen breed gedragen en ondersteund. Door zowel zorgaanbieders, als de SOJ, als door andere gemeenten. Door de nieuwe werkwijze te monitoren, willen we het effect van deze werkwijze inzichtelijk krijgen, zodat we hierin bij kunnen stellen daar waar nodig.
Tevens maken we met Stichting Jeugdteams ZHZ duidelijke afspraken over welke vorm van jeugdhulp beschikkingsvrij in te zetten is en dus niet meer te beschikken is via de regionale zorgmarkt.

1.3 Effecten van de coronacrisis zijn nog onbekend.
Als gevolg van de coronacrisis kunnen we een lichte stijging verwachten van het aantal jeugdhulp vragen. Hiermee zou een daling aan de achterkant als gevolg van het meer dichtbij organiseren va jeugdhulp, teniet kunnen worden gedaan. Omdat we ook meten aan de voorkant zal dit effect inzichtelijk kunnen worden gemaakt waardoor we toch de financiële resultaten van deze beweging zichtbaar kunnen maken.

Financiën:

De kosten voor de meer dichtbij georganiseerde jeugdhulp worden gedekt uit de regionale jeugdhulp middelen bij de Serviceorganisatie Jeugd. Gemeenten dienen zich maximaal in te spannen om aan de achterkant minimaal het bedrag te verdienen wat aan de voorkant door hen wordt ingezet. Dit om geen extra beslag te leggen op het regionale budget voor jeugdhulp. Concreet betekent dit dat ze afspreken (met de lokale toegang) om de producten die zij lokaal in een algemene voorziening aanbieden, niet meer aan de achterkant te beschikken via de regionale zorgmarkt. Monitoring van de gemaakte afspraken, de geleverde zorg en de gemaakte kosten zal door de gemeenten ingeregeld worden. De gemeenten maken hiervoor afspraken met hun lokale teams en aanbieders.

Participatie:

Niet van toepassing.

Communicatie:

Zie hieronder bij vervolgproces.

Duurzaamheid:

Niet van toepassing.

Vervolgproces:

Na vaststelling van dit voorstel, zal de Verordening Jeugd Gemeente Gorinchem 2021 bekend gemaakt worden op overheid.nl.

Tevens dienen in een vervolgproces de Nadere regels (met terugwerkende kracht) aangepast te worden als gevolg van een recente uitspraak van de Centrale Raad van Beroep over het toetsen van de financiële draagkracht van ouders bij een aanvraag voor een pgb (ook wel inkomenstoets genoemd). Het aanpassen van deze Nadere regels is een collegebevoegdheid en zal in een vervolgproces gebeuren (in afstemming met de regio).

Bijlagen:

Als bijlagen zijn drie documenten opgenomen:

1) *Verordening Jeugdhulp Gemeente Gorinchem 2021*: de voorgestelde aangepaste Verordening Jeugdhulp Gemeente Gorinchem 2021;
2) *Aanpassing Verordening Jeugdhulp Gemeente Gorinchem 2021:* de Verordening Jeugdhulp Gemeente Gorinchem 2018 met de voorgestelde wijzigingen hierin bijgehouden;
3) *Wijzigingen Verordening Jeugdhulp Gemeente Gorinchem inclusief was-wordt lijst:* een overzicht van de wijzigingen in de vorm van een was-wordt lijst.

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 13 juli 2021
Gelet op de wettelijke bepalingen

Besluit:

1. De Verordening Jeugdhulp Gemeente Gorinchem 2021 met terugwerkende kracht vast te stellen.
2. De Verordening Jeugdhulp Gemeente Gorinchem 2018 met terugwerkende kracht in te trekken.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 23 september 2021,

Griffier, Voorzitter,